

et, som dette høje Ting aldrig nogen Sinde vil kunne slutte sig til, det behøver jeg ikke at imødegaa. Men det med de fremmede Sprogs Nødvendighed i en tidlig Alder maa jeg sige et Par Ord om. Det er det, der pædagogisk opretholder Adskillelsen fra neden af. Det er min Overbevisning af min egen Skoleerfaring, og det er — jeg kan henvise til en Autoritet — f. Eks. Professor Jespersens Overbevisning, som han har udtrykt mange Gange som Filolog, — det er da en Mand, som kan tale om, hvad Sprog er, — at denne langsommelige Børneundervisning i fremmede Sprog, gennem mange Aar er ingen som helst Nytte til, selv for de Børn, der skulle studere. Først naar Børnene komme omkring 12 Aars Alderen — man kan trættes, om det enkelte Barn bør begynde i 11 Aars Alderen eller i 13 Aars Alderen — altsaa naar den egentlige barnlige Børneundervisning kan afsluttes, først da er det, at man med nogen Nytte kan tage op de fremmede Sprog, som de skulle lære. Der indvendes derimod: Ja, men smaa Børn paa 6—7 Aar kunne saa udmærket godt lære fremmede Sprogs Gloser og faa Munden paa Gled. Det er ganske rigtigt, det kunne smaa Børn paa 6—7 Aar saa udmærket godt, de kunne ogsaa godt lære et fremmed Sprog ved Siden af Modersmaalet i 2—3 Aars Alderen og have det ved Siden af dette; men saafremt de ikke faa Brug for dette fremmede Sprog, kunne de ogsaa saa udmærket godt glemme det hele igen. Og det er det, som sker ved de højere Skolers langsommelige Sprogundervisning fra neden af, at man glemmer det ene Aar, hvad man har lært det foregaaende, saa faar man lidt lagt paa og noget frisket op, og saa glemmer man det igen, og saa faar man atter lidt lagt paa og glemmer igen lidt af det, saa det er ganske utroligt, hvor lidt man faar lært gennem disse mange Aar. Nej, færre Aars, men mere anspændt Sprogundervisning, det er det, vi skulle have frem i Fremtidens Middelskole. Der findes da ikke nogen pædagogisk Grund til at gøre nogen Adskillelse mellem fine og simple Børn, mellem dem, der skulle gaa videre, og dem, der skulle gaa ud i det praktiske Liv, før de ere komne op omkring 12 Aars Alderen, komne saaledes til Skelsaar og Alder, at man kan skønne over deres Udvikling og Evner. Og det skal siges her, at af dem, der have undersøgt denne Sag fra Videnskabens og den højere Undervisnings Side, og af dem, der have undersøgt den fra Folkeskolens og fra Børnenes hele Op-

væksts Side, mødes nu flere og flere i denne Opfattelse. Det bliver derfor et Hovedpunkt i enhver Skolelov, vi maa give, at vi maa have dette liggende i vor Bevidsthed, at vi bør ikke gennem nogen Statshjælp opretholde denne kunstige Adskillelse i Barnealderen. Husk paa, hvad det socialt vil sige. I Byerne have vi jo haft denne Ulykke — gennem alle Tider, kan jeg sige — at vi havde den pæne Skole for pæne Folks Børn og Fattigskolen for Fattigfolks Børn og saa en Mængde daarligere Mellemskoler for Folk, som havde deres honnerte Ambition, men dog ikke kunde overkomme at betale noget ordentligt i Skolepenge. I Byerne ere vi ved at vokse os bort fra det; men vi bør passe paa, at vi ikke gennem Realskoleudviklingen komme ind paa det samme ude paa Landet (*Busk: Hør!*) Det ærede Medlem, der siger Hør, fortalte mig forleden om en Stationovre i Jylland, som vi begge kende, at de nu der have faaet sig en Realskole. Det betyder, at de store Gaardmænd i den By og i den By der omkring nu tage deres Børn ud af den fælles Folkeskole og sende dem derned, og derved er der gjort det første Skridt til at gøre denne fælles Folkeskole til en Fattigskole. Flertallet her i Salen bør være sig bevidst, hvilket Gode det har været for dette Flertal i dets politiske Arbejde, at Landbrugerne kammeratlig set dannede en Helhed. Dertil har den fælles Barndom i den fælles Folkeskole bidraget umaadelig meget, og dette Gode, som Landbefolkningen har haft, bør ikke afskaffes ude paa Landet, men bør tværtimod trænge ind i vore Byer. Og dette er ikke nogen Paradoks, men det er noget, som ledende, tænksomme Skolemænd over hele Verden have forstaaet. Jeg behøver ikke at henvise til et af de navnkundigste Medlemmer, som nogen Sinde har siddet i denne Sal, Tscherning, hvis hele demokratiske Tankegang var nøje knyttet til den Omstændighed, at han i sin Barndom havde siddet paa Skolebænk med Arbejderes Børn ude i Frederiksværk, men jeg kan henvise til Dr. Bosse, den afgaaede preussiske Kultusminister, som har sagt, at han regner det for noget af det mest vel-signelsesrige i sit Liv, at han i sin Barndom har gaaet i den offentlige Folkeskole sammen med alle Samfundsklassers Børn. Jeg kan henvise til, at den fælles Folkeskole er noget, som man har taget op og gennemført i Lande, som vi ellers troede at være langt forud for. Dette er saaledes Tilfældet i Bajern, det katolske Land, som vel for de fleste af os staar som et Land,